

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
AL REPUBLICII MOLDOVA

Tulburări de spectru autist la copil și adult

Protocol clinic național
PCN - 348

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
AL REPUBLICII MOLDOVA

Tulburări de spectru autist la copil și adult

Protocol clinic național

PCN - 348

771732

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
„Nicolae Testemițanu”
BIBLIOTECA
ȘTIINȚIFICĂ MEDICALĂ

SL2

Chișinău, 2022

CUPRINS

Abrevierile folosite în document	5
Prefață	6
A. PARTEA INTRODUCȚIVĂ	6
A.1. Diagnosticul. Tulburare pervazivă globală de dezvoltare	6
A.2. Codul bolii (CIM 10): F84.0– F84.9	6
A.3. Utilizatorii	6
A.4. Scopul protocolului	6
A.5. Data elaborării	7
A.6. Data următoarei revizuirii	7
A.7. Lista și informațiile de contact ale autorilor și persoanelor care au participat la elaborare	7
A.8. Definițiile folosite în document	8
A.9. Informația epidemiologică	8
B. PARTEA GENERALĂ	9
B.1. Nivelul de asistență medicală primară	9
B.2. Nivelul de asistență medicală urgentă	9
B.3. Nivelul de asistență medicală specializată de ambulator	10
B.4. Nivelul de asistență medicală spitalicească	10
C.1. ALGORITMI DE CONDUITĂ	12
C.1.1. Algoritmii de conduită în diagnostic și evaluarea pacienților cu TSA	12
C.1.2. Algoritmii de conduită în tratamentul și îngrijirile pacienților cu TSA	13
C.2. DESCRIEREA METODELOR, TEHNICILOR ȘI PROCEDURILOR	14
C.2.1. Clasificarea clinică	14
C.2.2. Profilaxia	18
C.2.2.1. Factorii de risc	18
C.2.2.2. Screening-ul	22
C.2.3. Conduita pacientului cu TSA	25
C.2.3.1. Anamneza	26
C.2.3.2. Examenul fizic (datele obiective) (obligatoriu)	28
C.2.3.3. Investigațiile paraclinice	36
C.2.3.4. Diagnosticul diferențiat (obligatoriu)	39
C.2.3.5. Prognosticul tulburării de spectrul autist	46
C.2.3.6. Criteriile de spitalizare (obligatoriu)	47
C.2.3.7. Criterii de transfer de la un nivel de asistență medicală la alt nivel	47
C.2.3.8. Tratamentul	51
C.2.3.8.1. Nemedicamentos (la necesitate)	52
C.2.3.8.2. Medicamentos (obligatoriu);	57
C.2.3.9. Evoluția TSA (DSM-5)	60
C.2.3.10. Supravegherea (Tratamentul de menținere și supraveghere)	61
C.2.3.11. Reabilitarea	63
C.2.3.11.1. Reabilitarea psiho-socială	64
C.2.3.11.2. Psihoterapia	65
C.2.4. Stările de urgență	67
C.2.5. Complicațiile	68

D. RESURSE UMANE ȘI MATERIALE NECESARE PENTRU IMPLEMENTAREA PREVEDERILOR PROTOCOLULUI	71
D.1. Pentru instituțiile de AMP	71
D.2. Instituțiile consultativ-diagnostice CCSM și sau centre specializate de intervenție în TSA)	71
D.3. Secțiile de psihiatrie în spitalele generale	72
D.4. Secțiile de psihiatrie în spitalele de psihiatrie	73
D.5. Asistența Medicală de Urgență	74
E. INDICATORI DE PERFORMANȚĂ CONFORM SCOPURILOR PROTOCOLULUI	75
ANEXE	76
Anexa 1. Fișa standardizată de audit medical	76
Anexa 2. Ghidul pentru pacient, părinți, educatori	77
Anexa 3. Terapia de urgență – starea de agitație și comportamentul agresiv	79
Anexa 4. Managementul pacientului violent (agresiv)	80
Anexa 5. Chestionar AMSE (The Autism Mental Status Exam)	82
Anexa 6. Chestionar privind autismul la copii, (modificat,rectificat, cu întrebări ulterioare) (M-CHAT-R/F)TM	85
Anexa 7. Program National de Identificare Precoce a Tulburării de Spectru Autist și Tulburări Asociate.	87
Anexa 8. Coeficientul Spectrului Autist (AQ)	88
Anexa 9. Chestionarul CoSoS / ESAT	89
Anexa 10. Ierarhia dovezilor și puterea recomandărilor (după NICE)	89
BIBLIOGRAFIE	90